

Briselē, 2024. gada 8. maijā
(OR. en)

9028/24
ADD 1 REV 1

Starpiestāžu lieta:
2020/0277(COD)

CODEC 1128
JAI 656
ASILE 64
MIGR 178

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Projekts – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko risina krīzes un nepārvaramas varas situācijas migrācijas un patvēruma jomā un groza Regulu (ES) 2021/1147 (pirmais lasījums) – leģislatīvā akta pieņemšana = paziņojumi

Bulgārijas Republikas paziņojums

Bulgārija pateicas Spānijas un Beļģijas prezidentūrām par smago darbu sarunās ar Eiropas Parlamentu, kuru rezultātā patvēruma reforma tika finalizēta.

Mēs atzinīgi vērtējam politisko vienošanos, kas panākta starp abiem likumdevējiem. Jaunā patvēruma sistēma nodrošinās pilnvērtīgu un strukturētu Eiropas kopīgu reakciju, vienlaikus nodrošinot līdzsvaru starp solidaritāti un atbildību. Būdamā priekšposteņa dalībvalsts, kas pastāvīgi pakļauta migrācijas krīzes riskam un kurai ir lielākas saistības garantēt Šengenas zonas pienācīgu darbību, Bulgārija solidaritātes garā paļausies uz taisnīgi dalītu atbildību un atbalstu, ko jauno noteikumu īstenošanai sniedz Savienības fondi.

Bulgārijas Konstitucionālā tiesa 2018. gadā pieņēma lēmumu, kurā paziņoja, ka Eiropas Padomes Konvencija par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu veicina ar dzimtes (*gender*) koncepciju saistītus juridiskus jēdzienus, kas nav saderīgi ar Bulgārijas konstitūcijas galvenajiem principiem un ar kuriem paredzēts diferencēt starp “dzimumu” (*sex*) kā bioloģisku (sievietes un vīrieši) kategoriju un “dzimti” kā sociālu veidojumu.

Tāpēc, ņemot vērā Bulgārijas Republikas Konstitucionālās tiesas lēmumu, Bulgārija ir pateicīga par centieniem, kas veikti, lai risinātu valsts bažas attiecībā uz dzimtes terminu izmantošanu dažos tiesību aktos, kas ir daļa no patvēruma paketes.

Bulgārija neiebilst pret Migrācijas un patvēruma pakta pieņemšanu, bet vēlas uzsvērt, ka ar dzimumu saistītos terminus, kas izmantoti dažos tiesību aktos, kuri ir daļa no patvēruma tiesību aktu kopuma, mēs interpretēsim kā bioloģisku (sievietes un vīrieši) kategoriju.

Čehijas Republikas paziņojums

Čehijas Republika atzīst nepieciešamību reformēt pašreizējos noteikumus, kas reglamentē ES migrācijas un patvēruma politiku. Vairākas problēmas un jo īpaši norises kopš bēgļu krīzes 2015.–2016. gadā atklāja to, cik neaizsargāta ir mūsu sistēma, kura vairs nav ilgtspējīga. Mēs atzinīgi vērtējam centienus novērst galvenos trūkumus, ņemot vērā, ka tikai kopīgs ES līmeņa risinājums varētu nodrošināt pienācīgu reakciju uz problēmām, ar kurām ES un dalībvalstis saskaras gan visas kopā, gan katra atsevišķi.

Sarunās par Migrācijas un patvēruma paktu Čehijas Republika jo īpaši centās sasniegt mērķi uzlabot ārējo robežu aizsardzību, lai panāktu drošāku Šengenas zonu, kā arī funkcionālu līdzsvaru starp atbildību un solidaritāti.

Čehijas Republika īpaši atzinīgi vērtē to, ka galīgajā kompromisa tekstā nav paredzēts pienākums pārcelt trešo valstu valstspiederīgos no citām dalībvalstīm vai trešām valstīm. Vienlaikus Čehijas Republika, atzinīgi vērtējot citus pašreizējās sistēmas uzlabojumus, norāda, ka iestāžu sarunu iznākums nebija pilnībā atbilstīgs Padomes sarunu pilnvarojuma vērienam un ka dažu instrumentu efektivitāti mazināja dalībvalstīm radītais papildu administratīvais slogs, tādējādi radot praktiskas grūtības, kā arī palielinot izmaksas.

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar tiesību aktu paketes pieeju, Čehijas Republika nolēma atturēties no balsošanas par pakta leģislatīvajiem instrumentiem. Tomēr Čehijas Republika atzinīgi vērtē ES vienotības garu un uzskata šo atskaites punktu par jaunu iespēju ar pastiprinātiem centieniem turpināt ES migrācijas un patvēruma politikas reformu, īpaši pievēršoties tās ārējai dimensijai un inovatīvām idejām.

Lietuvas Republikas paziņojums

Lietuva atzinīgi vērtē kompromisu, kurš panākts attiecībā uz Migrācijas un patvēruma paktu, kas veicinās efektīvāku patvēruma un migrācijas pārvaldību ES. Lietuva arī uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt stingrus un efektīvus ES reaģēšanas pasākumus pret migrantu instrumentalizāciju, ko veic naidīgi režīmi pie mūsu ārējām robežām.

Tomēr mēs uzskatām, ka Krīzes regulā noteiktie reaģēšanas pasākumi varētu būt vēl vērienīgāki un apņēmīgāki. Šajā sakarā mēs paužam nožēlu par to, ka Padomes pilnvarās attiecībā uz Krīzes regulu daži aspekti nav saglabāti, jo īpaši noteikumi, ar ko nosaka robežprocedūras maksimālo ilgumu instrumentalizācijas gadījumos.

Kompromisa garā Lietuva ir nolēmusi balsot par Krīzes regulu, taču mēs aicinām ES turpināt pārraudzīt instrumentalizācijas problēmu un izstrādāt turpmākus risinājumus, lai to novērstu un vēl efektīvāk reaģētu uz to.

Ungārijas paziņojums

Ungārija joprojām pauž stingru pārliecību, ka ir jāizstrādā kopēja Eiropas patvēruma sistēma, kuras mērķis ir novērst neatbilstīgas migrācijas pamatcēloņus, līdz minimumam samazināt un galu galā likvidēt neatbilstīgas migrācijas stimulus un atturēt personas, kuras vēlas ļaunprātīgi izmantot patvēruma sistēmu, ieceļot Eiropas Savienībā, un kura ietver iespēju izskatīt patvēruma pieteikumus trešās valstīs, pamatojoties uz eksteritorialitātes principu. Minēto mērķu sasniegšanas nolūkā, pirmkārt un galvenokārt, ir jāatzīst, ka globālās migrācijas problēmas nevar atrisināt Eiropas teritorijā, tāpēc mums vajadzētu nevis importēt neatrisināmas problēmas, bet sniegt palīdzību, kur tā ir vajadzīga.

Lai varētu izveidotu efektīvu kopēju Eiropas patvēruma sistēmu, ir svarīgi panākt līdzsvaru starp atbildību un solidaritāti, tomēr mēs uzskatām, ka šis līdzsvars ierosinātajos tiesību aktos nav panākts. To, ka līdzsvars nav panākts, skaidri pierāda tas, ka, lai gan Ungārija nav priekšposteņa dalībvalsts, mēs esam dalībvalsts, kurai ir ievērojamas ārējās robežas un kura joprojām ir atbildīga par migrācijas spiediena uz Eiropas Savienību apturēšanu. Papildus šai atbildībai Patvēruma procedūras regula uzliktu Ungārijai pienākumu nodrošināt tādu spēju līmeni robežprocedūru veikšanai, kurš būtu daudz augstāks nekā citās dalībvalstīs, un tas, ņemot vērā mūsu ģeogrāfisko atrašanās vietu, ir netaisnīgi un nereāli.

Ungārija kopš 2015. gada ir apņēmusies bez ES atbalsta aizsargāt Eiropas Savienības ārējās robežas, ievērojot savus pienākumus saskaņā ar Šengenas *acquis*. Mūsu centieni arī būtu jāatzīst par solidaritātes veidu. Gluži pretēji – ierosinātajā jaunajā tiesiskajā regulējumā valsts budžeta līdzekļu izlietojums Eiropas Savienības ārējo robežu aizsardzībai netiek uzskatīts par solidaritāti; tā vietā minētais regulējums uzliek papildu pienākumus gan attiecībā uz solidaritātes nodrošināšanu citām dalībvalstīm, gan attiecībā uz atbildību par nelikumīgās migrācijas apturēšanu.

Saskaņā ar mūsu konsekvento nostāju Ungārija nevar atbalstīt tāda solidaritātes mehānisma izveidi, kura pamatā ir migrantu obligāta sadale, un tāpēc nepiekrīt tam, ka atbildības izlīdzināšana tiek ieviesta kā obligāts solidaritātes sistēmas elements. Padomes 2015. gadā pieņemtie lēmumi jau ir pierādījuši, ka solidaritātes mehānisms, kura pamatā ir obligāta migrantu sadale, neatvieglos slogu mūsu patvēruma sistēmām, gluži pretēji – tas palielina ieceļotāju skaitu.

Ungārija ir pārliecināta, ka Krīzes regulas kompromisa priekšlikums nebūtu dzīvotspējīgs risinājums migrācijas krīzes vai instrumentalizācijas pārvarēšanai, cita starpā tāpēc, ka tā mērķis ir krīzes situācijas atrisināt galvenokārt ar solidaritāti un atļauj *de facto* un *de jure* obligāto pārcelšanu, kamēr šādas rīkošanās rezultātā migrācijas plūsmas tikai eksponenciāli palielinātos, kas tādējādi padziļinās krīzes un palielinās solidaritātes vajadzības.

Ungārija arī atzīst un veicina vīriešu un sieviešu līdztiesību saskaņā ar Ungārijas pamatlikumu un Eiropas Savienības primārajiem tiesību aktiem, principiem un vērtībām, kā arī saistībām un principiem, kas izriet no starptautiskajām tiesībām. Sieviešu un vīriešu līdztiesība kā viena no pamattiesībām ir nostiprināta Eiropas Savienības Līgumos. Atbilstīgi minētajam un saviem valsts tiesību aktiem Ungārija terminu “*gender*” attiecīgajos tiesību aktos interpretē kā atsauci uz “dzimumu”.

Visbeidzot un saskaņā ar Eiropadomes atkārtoto aicinājumu Ungārija joprojām pauž stingru pārliecību, ka ir jāpanāk konsenss attiecībā uz efektīvu migrācijas un patvēruma politiku, neradot jaunus stimulējošus faktoros.

Ņemot vērā minētos iemeslus, Ungārija nevar atbalstīt, ka tiek pieņemta Regula, ar ko risina krīzes un nepārvaramas varas situācijas migrācijas un patvēruma jomā (Krīzes regula), jo tā ir neatņemams elements sistēmā, kura savā pamatā ir nepilnīga.

Polijas Republikas paziņojums

1. Polijas Republikas valdība atzinīgi vērtē ES Padomes, Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas centienus panākt kompromisu par visaptverošu un atbildīgu Eiropas Savienības reakciju, lai risinātu pašreizējo migrācijas procesu radītās problēmas. Vienlaikus mēs uzsvēram, ka valdībai nebija reālas iespējas piedalīties sarunās par Migrācijas un patvēruma paktu.
2. Polijas Republikas valdība norāda uz iespēju uzlabot dažu migrācijas un patvēruma sistēmas aspektu pārvaldību. Tomēr paktā ietvertu tiesību aktu turpmāka analīze apliecina, ka tajos nav pietiekami pievērsta uzmanība to dalībvalstu īpašajai situācijai, kurām ir robežas ar Baltkrieviju un Krieviju un kuras tādējādi ir pakļautas pastāvīgam un lielam spiedienam mākslīgi radīto migrācijas maršrutu dēļ. Šajā kontekstā jānorāda, ka Eiropadome ir atkārtoti uzsvērusi – tostarp tās 2023. gada 14. un 15. decembra secinājumos – migrācijas instrumentalizācijas fenomena negatīvās sekas un nosodījusi to, ka trešās valstis migrantus izmanto kā instrumentu politiskiem mērķiem.
3. Polijas Republikas valdība pauž nostāju, ka Migrācijas un patvēruma pakts nenodrošina pienācīgu līdzsvaru starp atbildību un solidaritāti un varētu izraisīt turpmākas domstarpības starp ES iestādēm un dalībvalstīm.
4. Ņemot vērā iepriekš minēto, Polijas Republikas valdība ir nolēmusi balsot pret visiem pakta tvērumā ietvertajiem tiesību aktiem.

Slovākijas Republikas paziņojums

Slovākijas Republika atzīst vajadzību reformēt kopējo Eiropas patvēruma sistēmu. Mēs ļoti atzinīgi vērtējam visu iesaistīto prezidentvalstu centienus. Vienlaikus mēs apzināmies, ka kompromisa panākšana nebija viegls uzdevums.

Tomēr ir būtiski, lai mēs neatkāptos no nostājas, ko esam ieņēmuši un pauduši jau ilgu laiku.

Mēs atzinīgi vērtējam to, ka pakts pievēršas migrācijas cēloņu novēršanai izcelsmes valstīs, kas var palīdzēt mazināt spiedienu uz ES ārējām robežām.

Mēs uzskatām, ka par sekmīgas Eiropas migrācijas politikas prioritāti būtu jānosaka konsekventa ES ārējo robežu aizsardzība, kā arī efektīva atgriešanas politika.

Ir vēlams veikt visus pasākumus, lai novērstu neatbilstīgu migrāciju un vienlaikus palīdzētu tiem, kam nepieciešama starptautiska aizsardzība.

Lai gan mēs atzīstam, ka lielā mērā ir panākta atteikšanās no obligāto pārcelšanas kvotu koncepcijas, mēs neesam pārliecināti, ka iesniegtie priekšlikumi nodrošina pienācīgi līdzsvaru starp solidaritāti un atbildību.

Solidaritāte ir svarīgs migrācijas pārvaldības princips, tomēr mēs uzskatām, ka tās veida izvēle vienmēr būtu jāatstāj pilnībā dalībvalsts ziņā. Diemžēl priekšlikumi neatbilst minētajai prasībai, jo finanšu iemaksas ir obligātas, ja netiek pārcelts konkrēts skaits patvēruma meklētāju. Tajā pašā laikā, ja ir izpildīti konkrēti nosacījumi, kļūst obligāta arī Dublinas atbildības izlīdzināšana. Minētie elementi ir spēcīgi pievilkšanas faktori un stimulē sekundāro migrāciju.

Ņemot vērā minēto, Slovērijas Republika balso pret iesniegtajiem priekšlikumiem solidaritātes jomā – Patvēruma un migrācijas pārvaldības regulu (PMPR), kā arī Regulu, ar ko risina krīzes un nepārvaramas varas situācijas migrācijas un patvēruma jomā.

Ņemot vērā, ka visi iesniegtie priekšlikumi ir savstarpēji saistīti, mēs atturamies no balsošanas par pārējiem priekšlikumiem.
